

בדרך למהפכה הבריאותית

בימים אלה מונחת על שולחן הממשלה תוכנית "רשומה רפואית לאומית" שתפחית שגיאות ברפואה

קוצר הזמן הוא אכן האויב מספר אחת של הצוות הרפואי בהימנעות משגיאות רפואיות, העלולות לעלות בחיי אדם. בכך אני מסכים לדעתו של פרופ' מרדכי רביד, כפי שפורסמה ב"גלובס" במאמרו מיום ה' 21 בדצמבר. גם אני סבור, כי מחשוב התומך בנהלים עשוי לשפר את המצב. אבל זוהי תמונה חלקית בלבד.

על-פי מחקרים שבוצעו בארה"ב, בעיה לא פחות גדולה של נותני השירות היא היעדר תמונה רפואית

כוללת אודות המטופל בזמן אמת. הדבר עשוי להישמע מוזר, אבל בתחום מערכות המידע, הרפואה מפגרת יחסית לתחומים אחרים. ישראל, כמוכן הזה, דווקא מתקרמת למדי: חלק גדול מנקודות הטיפול, החל ממרפאות בקהילה וכלה בבתי-חולים, כבר ממוחשבות.

אבל כל זה עדיין לא מספיק. הסוגיה המדוברת ביותר כיום בעולם הרפואה היא שיתוף מידע. זוהי טכנולוגיה, שתאפשר לרופא המטפל המורשה לכך

משה רוח

לשאוב בזמן אמת נתונים חיוניים אודות המטופל שלו. קחו, לדוגמה, נפגע תאונת דרכים שמגיע מחוסר הכרה לחדר מיון, ולצוות הרפואי אין שבב של מידע אודותיו. מצב כזה יכול להיות הרה-אסון: אם יובהל החולה לחדר ניתוח והצוות הרפואי לא יידע שיש לו בעיה של

קרישת דם, לדוגמה, או של רגישות קשה לתרופה או לחומר מרדים, הצוות עלול לבצע טעויות רפואיות - שלא באשמתו - שעלולות לעלות בחיי המטופל, או לגרום לו נזק קשה.

לעומת זאת, אילו היתה בידי הצוות המטפל גישה למערכת לשיתוף מידע רפואי, היה הצוות מקבל את מלוא התמונה בזמן אמת, וזו היתה כוללת את מכלול הבעיות, האבחונים, ממצאי הבדיקות, הפעולות, התרופות והרגישויות של החולה, מכל מקורות המידע הרלוונטיים ומכל נקודות הטיפול שבהן ביקר המטופל.

התמונה הזאת חיונית לא רק למקרה מובהק שכזה. היא חיונית גם בשטח האפור והשכיח יותר, שבו טעויות באבחון בשל היעדר מידע זמין, יכולות לדחות את מתן הטיפול הנדרש, לגרום סבל מיותר לחולה ול- הפסדים כבדים למערכת הבריאות כתוצאה מבדיקות מיותרות ומימי אשפוז מיותרים.

ארה"ב ובריטניה הן שתיים מן המדינות המובילות בעולם בפעילות לקראת שיתוף המידע הרפואי. אבל בישראל זה כבר גם קורה בפועל. החלוצה היתה שירותי בריאות כללית, שהטמיעה את מערכת אופק כבר לפני כארבע שנים ב-14 בתי-חולים ובכ-1,000 המרפאות שלה. אליה מצטרפים בימים אלה גם בתי-חולים מובילים בארץ, כמו תל השומר ורמב"ם, ובקרוב גם הרסה.

בימים הקרובים יניח משרד הבריאות על שולחן הממשלה הצעה לתוכנית שיתוף מידע בין כל נותני השירות הרפואי בארץ, ושמה "רשומה רפואית לאומית". לכשתתקבל התוכנית, וכולנו תקווה שאכן תתקבל, תחול מהפכה של ממש במערכת הבריאות בישראל, שתציב אותה שנות דור לפני מדינות מתועשות עשירות הרבה יותר. ●

גלובס 26 בדצמבר, 2004